

ཐེག་པའི་དེ་བླ་ལ་བཞག་ ༥༥

༡༡། རྗེ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ན་ཐའི་གསུང་འབུམ་
དཔེ་བསྟུར་མ་བཞག་ས་སོ། །

(༡༩/༥༥)

དཔལ་བཞག་ས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཞག་ས་

ཡུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱུ་ཁང་།

༩༩ ༄ོ་འཛེ་འཕྱོ་ཁྱ་ཐའི་གསུང་འཕུམ་

དཔེ་འཕྱོ་མ་པོ་ད་འཕྱོ་གསུང་འཕུམ་

出版人:周华
责任编辑:晓博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

觉囊·多罗那他文集:藏文/觉囊·多罗那他著

百慈藏文古籍研究室编. - 北京:

中国藏学出版社, 2008. 4 (先哲遗书. 43-87)

ISBN 978-7-80253-013-3

I. 觉… II. ①觉… ②百… III. 喇嘛教

- 古籍-汇编-藏语 IV. B946.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第040183号

先哲遗书 (五十五)

觉囊·多罗那他文集

(13/45)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社发行

北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本: 880×1230毫米 1/32 印张: 568

2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷

印数: 0001—1500册

ISBN 978-7-80253-013-3

本文集总定价(1-45卷): 910.00元

མེས་པོའི་ལུས་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྟུ་སྒྲིག་ལས་མིའི་མཚན་ཐོ།

སྤྱི་ཁབ་བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ།

བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་གཞིན་པ་དང་། གཙོ་སྒྲིག་པ། ཀམ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྒྲིག་གཞིན་པ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།

བསྟུ་སྒྲིག་པ། ལུ་ཁྲོ་ལེ། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། བསྟན་འཛིན་སློ་གྲོས།

ལྷ་བ་བསྟན་འཛིན། ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

ཁུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། ཐུར་བ་ཕྱིན་ལས།

དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ། བསྟན་པ་དར་རྒྱས།

བར་སྒྲིག་ལག་ཅུལ་པ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྒྲོན། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

བསོད་ནམས་འབྲུག་རྒྱས།

༡༡། དཔེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཤེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་བླ་བ་བསྐྱུན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སློང་གནང་སྟེ། དཔལ་བཤེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་པའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་གྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་བྲིར་ལོངས་པ་རང་བྱུང་དང་མེད་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉི་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱུགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་བྱམ་གསལ། དཔེ་སྐྱོམ་བཞེངས་ཏེ་སྒྲུབ་སྟོབ་མཛོད་གནང་བ་དང་གནང་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་བྱལ་ལོར་སྒྲུབ་སྟོབ་རྒྱུ་འཛོལ་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱེད་གཞི་མཐོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ལོར་མཛོད་དང་རྒྱས་དང་སྒྲུབ་སྟོབ་བཅི་པའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཤེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་ཀྱིས་བྱས་མཐའ། སྔོན་རྒྱུ་རིག་གནས་སྒྲུབ་སྟོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་སྒྲུབ་སྟོབ་དང་ཆ་ཚད་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛོལ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅེས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྐྱིག་དང་དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་བུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྒྱམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུགས་ཏེ་བསྐྱུགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། རང་དོན་རིག་པ་དང་། གསལ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཕྱིས་རིག་སོགས་བརྩམས་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྲུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
སྐལ་ལ་བ་བཟང་ཞིང་གི་བཞིན་གྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་
དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདང་འཛོག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལྷུང་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་མལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྒྱུད་ག་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྦྱང་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྒྱུགས་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཙེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་
བསྟུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་
བྱུང་པ་བྱུང་། པར་གཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུད་གཞན་པ་དང་བསྟུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཙས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེ་བཞི་མོའི་བསྟུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལྷ།

དཔེ་རྒྱུད་སྦྱང་སྦྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་བྱགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་བྱུང་བསྟན་ཏེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་མཛུབ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱབས་པ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཙེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་གསལ་བཤད་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟྱི་ལུ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཆོར་གསལ་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཁྲུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྟེ་དཔེ་སྐྱོན་དག་གིས་
ནོར་བཙོས་ཡོ་བསྐང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྐྱོལ་གནང་བར་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་ ༡༠ལ།

སྒྲིབ་འགྲོའི་ལུ་ཚིག་གི་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཚུས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཚུས་བཙུང་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟོན་དག་མཛོན་བརྗོད་སྟེ་བསྐྱོད་། སྐར་ཅིས་འབྱུང་
ཅིས་། སྐྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྱུང་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོལ་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་མཐུ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་རྒྱུང་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙམ་གི་སྐྱེས་པམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལྟར་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཚུས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཉོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་འད་དར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅིས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་ཏུ་འད་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཨོག་སི་པོར་རྟེ་
དང་། ཉར་མིད་ལྟ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་

ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེན་གྱི་དཔེ་མཛོད་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སྐྱུ་ས་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སྙེད་མདོ་ཙམ་ལྟར། དེ་ཡང་རི་རྒྱ་དུ། འཇམ་མགོན་གོང་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློབ་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙམ་ཞང་། གཞུ་བས་ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་སྐྱབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབ་བཙུང་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་བཙུང། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལས་འབྲས་བཀའ་བཙུང་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དུག་བསྟན་སྐྱབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྱད་དང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་སྐྱབ་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བཙུང་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བཙུང་འདྲན་པའི་ཤིང་ཏྲ་བཙུང་དེ། བཤད་སྐྱབ་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོལ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རེའི་བཙུང་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲན་ཡུན་ཡན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྲུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྷན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་གི་ཡང་
 དག་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་
 ཁྲིད་དང་ཅུ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྟེན་འཛོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
 རྒྱུན། རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་
 དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་ལའོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་རྒྱུ་པའི་
 རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱབས་འདིར། རང་རེའི་
 ཡལ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡ་ཐོར་མང་པོ་ཞིག་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་སྤྱད་
 རྒྱུ་བ་དང་དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
 ཟད། འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྤྲོས་འབུལ་མཁན་གྱི་
 གན་དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་སྤྲུག་པར་བབ་
 པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤྲོན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་སྤྱད་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། འོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྲོས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷགས་ཚོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱུ་ཤིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་ཀྱུ་བའི་
 མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
 གསན་ཡིག་བརྗོད་དང་སྟན་པ། རྩིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཛོར་
 བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསབ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
 རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྟུན་པ་དང་
 བསྟུན་རྩིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་ཐོན་རྗེ་བཅུན་ཏུ་ར་ནུ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་
འདི་རྒྱ་ཆེད་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་སྤུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྤྱོད་ལུ་རྒྱུད་སྐྱོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཁུན་སྤྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྤུལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྤྱབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁུན་མཁུན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
ཤིང་། སེམས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་བཀའ་པའི་གཞོན་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤྱིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱར་གྱི་སྤྱི་ལུ་ལས་ཀ་རྩེ་ཟད་རེ་སྤྱབ་ལུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྤྱོད་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མདོན་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མདོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ལྟོལ། །

ཐོན་འགོའི་གན་འབུམས་པོ་བྱེད་བསྐྱར་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧པའི་ཟླ་ཚེས་ལ་གྲུས་སུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་ང་ཚོའི་ཐོན་པ་རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ན་ཐའི་གསུང་འབུམ་སྤྱོད་ས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་པར་སྐྱོན་ཞུས་པ་འདི་ནི། གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྱལ་བུ་
བརྟན་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱོན་ལོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཙུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུ་
ཕྱིས་སུ་བྱིས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་
བཙུའི་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྐོན་ང་ཚོའི་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ལམ་
དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་པོད་བཙུ་ལྔ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་གཤམས་སུ་རྟག་
བརྟན་པར་མ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཙུ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་
ལོ1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྲད་ཀྱི་གྲང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་
པའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྡེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་བསོད་
ནམས་དབང་ལྷག་སྡེས་ཡོན་བདག་བྱས། ཏུ་ར་ན་ཐའི་དངོས་སློབ་གཉའ་ཡི་
བརྗེ་དཀོན་མཆོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཆོམས་སྤྱོད་དང་པར་བྱུང་འབྲི་བ་
སོགས་བྱས་ཏེ། དུས་འཁོར་ལྷགས་སྡེང་དང་རྒྱད་གཉིས་གན་སྐྱར་སོགས་ཆོས་
ཆོན་བཙུ་བཞི་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱོན་བྱངས་
ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྡེང་དུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བཞོས་པ་བཙས་པོད་

བཙུ་ལུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་པེ་པར་མ་ཚར་གཅིག་ རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྤངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། བྱིས་དུས་འཁྱུར་
སྐབས་སུ་པེ་ཙིང་མི་རིགས་ཙོ་བྲང་དུ་བཞུགས་གྱང་། དེར་སེང་བོད་སྤྱིངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་ཚུམ་གྱིན་དུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་གྱང་རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབུམ་གྱིང་པར་རྒྱལ་པལ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་མི་ཆོག་པ་མཛད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་ཚུམ་རྒྱལ་ཁ་ཚར་བ་ཏུ་ཅང་དགའ། རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་
ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས། གློ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དགར་
ཆག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མཛད་འདུག། དེའི་རྗེས་ཞལ་ལུ་རི་ལྷག་སྤྱལ་སྤྱུས་མཛད་
པའི་དུ་ར་ནུ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དགར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། བོད་ཀ་ནས་ཅ་བར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་བཞུགས།

ད་ལྟ་པེ་ཙིང་མི་རིགས་ཙོ་བྲང་དུ་བོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དགར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཛལ་
རྒྱུ་མ་ཉིད། དེ་ཡང་ཞལ་ལུ་རི་ལྷག་སྤྱལ་སྤྱུས་དགར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་པ་ལྷགས་ཚུམ་གནང་སྟེ། རྒྱར་རྟག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟིང་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྣམས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་པའི་ལ་
 རྒྱས་ཁ་གསལ་མཛལ་རྒྱ་མ་བུར། ད་ལྟ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ཞ་ཡུ་རི་ལྷག་
 རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམས་སྟེ། ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་གྱི་
 པར་རྙིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་པོད་བཅུ་ལྔ་དང་། པོད་
 གྲངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་གྲོག་གྲྲ་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
 གྱི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་བླ་མ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཇམ་ཐང་དུ་གིང་
 པར་ལ་བསྐོས་པའི་སྒྲིགས་བམ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་ཐེངས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སྤར་རྩོམ་རྟག་བརྟན་དུ་བཞུགས་པ་ཚུམ་པ་པོ་དྲ་ར་
 ལྷ་ཐ་རང་ཉིད་གྱི་ཕྱག་དཔེ་སྐབས་འགར་ཕྱག་མཚན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
 རྒྱངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་ནང་བཞུགས་ཤིས་མ་པོད་ཅུང་བཅུ་ལ་ཆོས་
 ཚན་༤༥བ་སྤར་གཞི་དང་། རྩོམ་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་ལྔ་པོད་
 ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཞ་རི་བ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པ་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
 སྒྲིགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། པར་རྙིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཚན་༣༡༤བྱང་བ་ལ་
 སྤར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་ཏྲག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་ཐང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐང་གཉིས་པ་ལྷས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་དང་གིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་རྩ་པའི་ཆ་
 བས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག །ཆོ་གའི་
 སྐོར་ལ་མི་འདྲ་བ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆན་དཀྱིས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། ཤུག་ཏྲགས་ནང་དུ་བཅུག་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། ཏྲག་བརྟན་
 པར་རྟིང་དང་འབྲས་སྤངས་གིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་ཐང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་བུའི་སྐོར་མ་ཏྲགས་ཅན་དང་། ཞ་ཏྲགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་ཏྲགས་ཅན་དབུ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཟེན་གྱིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་གསུང་སྟོབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཟེན་
 གྱིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཇ་འགྲོའི་དགེ་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གསར་དུ་བསྟན་པ། འ་ཏྲགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ལོ་རྒྱུས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཞབས་བཏགས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༩༡ལ་འཛམ་ཐང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། ཏྲག་བརྟན་པར་
 རྟིང་དང་འབྲས་སྤངས་གིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟེན། ཏྲག་བརྟན་པར་
 རྟིང་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༧། ཡང་ཏྲག་བརྟན་དང་
 འཛམ་ཐང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྤངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལྗེ་བཀའ་ལླུགས་རྟེན་བྱང་

བ་བཅས་ལ། ལུ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྒོར་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོན་
བསྐྱེད་མས་དེབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ལ་ཆོས་ཚན་༩༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་རྩུམ་པ་པོའི་ཕྱག་དཔེའི་གཡར་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བརྒྱ་ལྷ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་ཕྱི་༡༩༥༣ང་བཞུགས་གཏམ་དུ་བྱ་བ་
ནོར་བུའི་འབྲུང་གནས་ལྗེ་བཤ། ཡང་ཕྱི་༡༩༥༣ང་བཞུགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཞོན་པ་ལྗེ་བཤ༡། རྟེ་ལག་
བྲིས་གྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཆེ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛམ་ཐང་ལ་རྟགས་<<རྩ>>འདི། དག་ཆ་ནོར་བཅོས་ལ་གྲག་རྟག་འདི།]
དང་། མཆན་རྣམས་གྲག་རྟག་< >འདིའི་ནང་དུ་བྲག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལུ་རྒྱ་ཁྱིམ་ལ་དེབ་བཞི་པའི་ནང་དུ། ཀྱན་མཁྱེན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ཀྱན་བྱབ་གྱི་གསུང་ལྟ་
སྟོའི་ཆེ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛམ་ཐང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བཟང་མ་ཏི་པའ་ཆེན་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཇག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་རྣམ་གཅོད་པོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་རྣམས་སྤྱ་
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྟེ་པའི་ཐ་སྐད་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་

བེད་སྤྱད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སྤོང་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབུམ་འདི་ཕྱིས་འཁོར་ནང་དུ་སྒྲགས་པའི་འགྲོ་སྤང་ཚུ་
འདྲ་ཆོགས་པ་ནས་ཞུས་ཤིང་། བར་སྐྱབ་ཚར་ལཱ་བརྒྱའི་འགྲོ་སྤང་བོད་རིག་པ་
དཔེ་སྐྱབ་ཁང་ནས་བཞིས། ཚར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སྤང་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱའི་སྤྱོད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཚར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སྤང་ཚུ་འདྲ་
ཆོགས་པ་ནས་བཞིས་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སུ་བར་དུ་
བསྐྱབ་བྱེད་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དུ་ཡུལ་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་བོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་བོད་བཙུ་
གཡམ་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གང་སྤྱ་མ་མུན་སེལ་མཆོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཙུ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྒྲིག་རྒྱ། ལྷ་དག་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤུལ་བསྟོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཉང་ཡུལ་
ཆོས་འབྱུང་ལྷ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱ་མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་
ལྷ་དག་གི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་བྱགས་འགན་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་བྱགས་རྩེ་
ཆེ་ལྷ་རྒྱ་བའོ། །

དཔལ་བཙུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀམ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས།